

Vojaški izdatki naraščajo v vseh državah z grozovito hitrostjo. Od l. 1891 do l. 1907 so se zvišali izdatki za vojaštvo za:

na Nemškem	550 milijonov frankov
„ Angleškem	760 „
„ Avstro-Ogrskem	100 „
„ Italijanskem	60 „
„ Ruskem	550 „
„ Francoskem	160 „

Ako pregledamo za daljši čas razmerje državnih dolgov evropskih držav in izdatke ter obrestovanje dolgov vojaških izdatkov, dobimo to-le sliko:

	1866	1870	1887	1906
Državni dolgovi po nominalni svoti	66	75	117	148
dolgovih izdatkih	2-4	3-5	5-3	6-7
vojaških izdatkih	3-5	3-5	4-5	6-7

Od l. 1887 se je nominalna svota državnega dolga evropskih držav za 31 milijonov zvišala. Vojaške izdatke pa so v istem času za 75%, to je za 2.200 milijonov zvišali. Grozno!

Dopisi.

Potplat. Kmetijska podružnica Rogaska Slatina nas je v nedeljo 9. maja zopet s svojim obiskom počastila. Ob 2. ure popoldan zbralo se nas je lepa množica kmetov ki smo prišli radi na kmetijsko predavanje. Dnevni red je bil povsem zanimiv. Naš okrajni načelnik g. Josef Simony je kot predsednik podružnice nas zbrane prisrčno pozdravil in v lepem nemškem in slovenskem govoru se spominjal prav zaslužnega kmeta in občinskega predstojnika gospoda Martina Debelak od Sv. Mohorja, končno mu je izročil častno diplomu in bronasto medaljo kmetijske družbe kot javno priznanje njegovih zaslug, obljubil pa mu je gospod predsednik, da se ima nadejati še višje odlike. Gospod Debelak se je na to z ganljivimi besedami zahvalil in obljubil v gospodarskem delu napredovati. Jako zanimiv je bil njegov govor o teku lastnega življenja, tako je za mož sele z 48 leti začel peške sejati iz katerih si je drevesca gojil, in dočkal ni samo sad od tega drevja, dočkal je celo da se je njegovo sadje na nemški razstavi sadja v Düsseldorfu za častno diplomu odlikovalo. Na odlikovanca, kakor tudi na gospoda Josefa Simony je spregovorilo še več kmetov in končno se je z „Živio!“-klici ta sijajna točka končala. K gospodarskemu razgovoru spregovoril podnačelnik Drogenig o travništvu s posebnim ozirom na po podjedih poškodovane travnike. Ko je še gospod načelnik Simony govoril o živalskih škodljivcih posebno o kebru (Maikäfer) o različnih gosencih in drugih merčesih, kakor tudi kaj je nasproti za storiti, se je med 15 po podjedih poškodovanih kmetov razdelilo precej travnega semena brezplačno. Dalje časa smo še ostali udje kmet, podružnica z odlikovanem g. Debelakom v veseli družbi. Bog ga živi še mnogo let! Mož je vsega spoštovanja že zategadelj vreden, ker ve politiko ločiti od gospodarskega dela.

Dobje pri Planini. Sprejmi, dragi „Stajerc“ nekatere novice od nas. Nakupčila se nam je že cela vrsta novosti, pa za danes le nekatere: V nedeljo dne 16. maja govoril je župnik Vurkelc v cerkvi iz prižnice izključno o deželno-zborskih volitvah; hujskal je na vse načine ljudstvo, nagovarjal naj voli klerikalne kandidate. Ali to mu pač ni v glavo padlo, da bi povedal sv. evangelje. Vurkelca je politika že tako daleč zapeljala, da je celo branje in razlaganje sv. evangelja opustil. Ako to ni resnica, Vurkelc, tožite nas! Radovedni smo, kaj porečejo prevzvišeni gospod knezoškof na to?! Pa še nekaj imamo o Vurkelcu povedati. Pred letom dni je nekdo po časnikih razglasil novico, da sta Vurkelc in Malika (Greter) v pozni noči špacirala in svitile zvezde preštevala. Vurkelcu pa je to težko djalo, tožiti si ni upal. Šel je do sosednega župnika k sv. Vidu pri Planini prosit, naj on dotičnega kmeta, kateri je to vidil, nagovori, da stvar kot neresnično prekliče. Da bi sosedni župnik napake našega župnika pokril, je res dotičnega kmeta ob priliki opravljenja spovedi opozoril, naj govorico o Vurkelcu in Maliki kot neresnično prekliče. Pošten kmet je župniku takoj odgovoril, da to ni mogoče preklcati, ker je resnica in ker je že to stvar

tudi pri sodnji izpovedal. Oj ljudstvo! Premisli in sodi torej, kaj uganjajo dandanes črnuhi; še na svetih mestih v spovednicah nagovarjajo ljudi, resnico zaničevati in laž za pravo trditi. Kje peša vera? Na to pač lahko vsak le malo pametni človek odgovori. Resnicoljub.

Iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici. Mislili smo večkrat že, da se bode naš g. župnik Janez Sušnik vendar poboljšal, ako ga pustimo dalj časa v miru. Ali mi smo se motili! Motili so se tudi č. gospodje pri škofijstvu, kateri so tudi mislili, da je na Črešnjevcu nastopil mir, ako dalj časa, v časnikihi ničesar iz Črešnjevca čitali niso. G. župnik Sušnik pa je bil in ostane, kakor „kolerič“ konj, kateri postane zmiraj hudobnejši, če nima zmiraj gajžle pred očmi. Predzadnjo nedeljo je naše učitelje iz prižnice psoval kod „brezverce“ ter dejal, naj jih ljudstvo iz šole vrže itd. Besno je tudi rohnal po poštenih možeh, zakaj ne pridejo k njemu k spovedi; tulil je da bode tiste vedno neprenehoma preganjal. Gospod se jezi, da se ljudstvo njegove spovednice izogiblje ter se k kaplanovi tlačji. Ljudstvo pa išče pri spovednici pouka in duševne hrane, ne pa politične šuntarije in neumnosti. G. župnik, prašamo Vas odločno, ali je mogoče, da bi slepec slepca vodil? Ali ste se že očistili smrtnih grehov? Ali ste že oprali Vaše krvave roke, s katerimi ste natepli Vašo 80 let staro mater, katera je branila in zasledovala Vašo postopanje z neko osebo?! Ali ste že poravnali Vaše nesramne laži in obrekovanje, s katerimi neprenehoma poštene može blatite ter tistim kjerkoli mogoče škodujete? G. župnik, položite roko na srce ter odgovorite, ali ni ravno eden tistih mož, katerega najhujše sovraštvo, Vas rešil velikanske pogube in sodnijske kazni s tem da je odgovoril Vašo mater, ko je pribežala k njemu krvava ter ga jokaje prosila, naj jo k sodnji prjve, da sina župnika toži, odsodjeval tudi še sosedu, da tudi tisti materni mili prošnji ni ustregel?! Kdor Vam je storil kedaj večjo dobroto? — Gotovo poznate zmisel § 153 k. z., kateri predpisuje v tem slučaju kazen od 1 do 5 let! Kolikor britkih solz pa je stara mati v drugih slučajih pretočila Vam je dobro znano, zakaj Vam povemo kedaj treba vsak čas na drugem mestu. Kdor Vam je odpustil te in druge grehe? Ti dogodki se ne dajo z nobeno lažjo ali zvižajo predrugačiti, in gotovo niste resnice gr. knezoškofijstvu povedali. In s takimi grehi preobloženi se še predrznete nas celo iz svetega mesta napadati; kaj neki mislite? Mi Vas ne napadamo zasušno kakor Vi nas, prosimo Vas pa za odgovor brez ovinkov. „Stajerc“ bode sprejel od Vas vsak popravek. Gn. čst. knezoškofijstvo pa najljubndješ vprašamo, kako je to vendar mogoče, da za take značaje ni svarila?! Edina bramba zoper te so časniki; — seveda gosp. župnik Sušnik trdijo, da služi tistemu duhovnu, katerega časniki napadajo, to v čast, — toraj vsa čast in hvala, g. župnik Janez Sušnik, in veliko pohosa na tako čast! — Odgovorite, prosimo! Več faranov.

Ceste pri Rogatcu. Le redko kedaj dobiš, dragi naš „Stajerc“ iz žuljevih štancarskih rok kak dopis, tembolj važen je tedaj dogodek, kateri nas prisili, da Ti potožimo. Mi smo tako srečni, da imamo v bližini mrzlega mesarja ali šintarja, seveda to samo ob sebi ni nič hudega, če je tam vse v redu; ni nam pa vse eno če se tam napravi pod patronanco oblasti glavna zaloga svinj in iste čakajo potem cele tedne na komisijon. Tako je crknil na svinjski kugi okrajni marjasec menda tam v Rajnkovcu dne 14. ali 15. maja, danes 24. maja, ko se Vam poroča, še leži ta kadaver v šinterski bajti, v tovaršiji 6 drugih crknjenih sester. Seveda si boste, g. urednik in Vi cenjeni bralci mislili, da je to vse v ledenici shranjeno; pa se varate: vsi ti živinski kadavri so v slabi že na pol razpadli bajti shranjeni, (prijeten duh v okolici si lahko mislite). V smislu postave o kužnih boleznih sta občina kakor tudi konjederec svojo dolžnost storila in stvar pravočasno c. kr. okr. glavarstvu naznanila, dotični gospod pri okr. glav. pa je menda na § 18. dotične postave že čisto pozabil. Če se nas skuša na eni strani prepričati na nalezljivost kužne bolezni, nam vlada s takim počenjanjem naravnost slab zgled da in nas še bolj v našem mnenju potrdi, da ni noben greh, če crknjeno svinjo dovolj globoko doma

zakopamo. Cemu se na eni strani tako strogi proti nam kmetom postopa, medtem ko policani gospodje pri okr. glavarstvu stvar tako lahko vzamejo?! Seveda se bo odgovorilo, c. i. okr. živinozdravnik ne more v 24. urah celo občinsko glavarstvo obletati, ker še nima „Luftballon“, kakor grof Zeppelin; temu pa moremo mi tumasti štancarji z vprašanjem zavrniti: kaj pa ima kovač klešče, zakaj pa je potem deželni živinozdravnik v Rogatcu, ali menda tu nima dovolj šola, da bi znal mrtvo žival pregledati; tako postopanje dotičnega poročevala pri c. kr. okr. glavarstvu je sposobno vse zapeljati spodkopati. Če bi res na „Stajerskem“ „Kmečka zveza“ živela, kakor se je po izidu zadnjih deželnozborskih volitvah trdilo, bi pač take naravnost rusovske razmere ne bile mogoče. Kje ste torej vi razni voditelji ljudstva? ste res slepi, kruljevi in gluhozorni, vi ki ste bili ob času volitev še tako zdravi?

Svičina. Od raznih krajev dobiš, ljubi „Stajerc“ žalostne novice, pa od nas dobiš zdaj pri dopis, ki pa ni žalosten, pač pa vesel. Hvala Bogu, hudiča pa figo, nam ni treba tožiti od slabih časov. V vinogradih je še precej lepo, v lili smo pa tudi tako pametno, da nas ni treba biti sram pred svetom. Zdaj pa še nekaj veselja! Veš, naš gospod župnik že nemško govori? Znan je v cerkvi po evangelju po nemško zmirjal, zato pa zdaj vemo, da bo skoraj začel še nemško pridigovati. Kakor vidite, ljudje božji, je zmiraj boljši na svetu!

Iz Verhloga pri Slov. Bistrici. Naš črešnjarski „muster župnik“ Janez Sušnik poprašal je dan po volitvi za izid volitve na Verhlogu občane. Ko je dobil odgovor, da so večinoma Kresnika volili, je župnik razsrdjen zažugal: No me bode te potrebovali, vas bom že zapomnil! Mi Verložani pa Sušniku odgovorimo: da ga ne potrebujemo! Za šuntat in laži trošit je vsak dober, če ravno slabši; ako pa noče pridetiti be- račit, bodo pa dobili občinski ubogi več podpore. V slučaju pa če nam bode uradno kljuboval, kakor ima že navado, bodemo mu pa že prišli pod koren. Bodemo mu dokazali, da je zato tukaj, da izpolnjuje svoje dolžnosti, ne pa samo da ga vzdržujemo in za njega plačujemo, pa tem pa bi nas sekiral. Janez, le po pameti; vso čast in spoštovanje pred vrliimi duhovni! Verložani.

Neverjetna nesramnost.

Izpod Donata pri Rogatcu smo sprejeli sledeči dopis: Znano je, da se je letošnjo pomlad pojavila oziroma zelo močno razširila po št. florijanski občini svinjska kuga. Kakor se je živinozdravniško uradno in sodnijsko dognalo, pričela se je kuga pri nekem Prahu in Plevčaku v Brezovcu, občina Sv. Florijan. Prah, ki je bil občinski živino- in mesogleda, je dobro vedel, da so svinje bolane, zakonito bi moral bolezen in klanje za silo takoj občini naznaniti. Vendar znano je, da klerikalec, posebno Prahovega klibra, ne pozna postav in zakonov, jih ne izpolnjuje, tudi če so mu slednji znani. Saj na njega nimajo po rimskem pravu veljave. Njegov komendant je rimski župnik in kakoršnih misli in nazorov je pop, tako postopati mora njegov cekomster. Vsled nenavadno nagle razširjitve svinjske kuge zaukazalo se je županstvu Sv. Florijan zakonitum potom preklcati in odrediti, da se vsako izvažanje prašičev in vsako trženje v svrhu omejitve te za nas kmete tako nevarne kuge, prepove. Uradni živinozdravnik W. Irra iz Putja in rogaški deželni živinozdravnik H. Hinterlechner prepovedala sta pri vsakem komisijonalnem pohodu izvoz prašičev, da v posameznih krajih celo trženje s svinjami v občini sami. Vendar človek obrača, pop pa obrne! Pri sv. Florijanu je starodavna božja pot Marja Loržno. Navada je, da ob posebnih prilikah, kakor velikonočni, binkoštni pondelek, na Telovio itd. verne duše darujejo mlade prašičke. Verniki jih prinese v zakristijo in po službi božji jih na javni dražbi prodajata g. mežnar in g. župnik. Odkod so te živali, ali so zdrave, sumnje ali celo bolane, se ne vpraša. Tudi se zakristijski odpadkov ne osnaži. Ta navada nasprotuje najprimitivnejšem nazorom živinozdravstvene policije. Dočim mora imeti na sejmu vsak posestnik za svojega praseta natančno izdan potni list, sicer